

Pisni izpit iz MEHANIKE TRDNIH TELES, 13. september 2002

1. Napetostno stanje telesa je v koordinatnem sistemu (x, y, z) z bazo $(\vec{e}_x, \vec{e}_y, \vec{e}_z)$ določeno s komponentami tenzorja napetosti (v $\frac{\text{kN}}{\text{cm}^2}$)

$$[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

- Pokaži, da je napetostno stanje ravninsko in določi normalo pripadajoče ravnine.
- Ali lahko komponente tenzorja v novem koordinatnem sistemu (ξ, η, ζ) z bazo $(\vec{e}_\xi, \vec{e}_\eta, \vec{e}_\zeta)$ zapišemo z enačbo

$$[\sigma_{\alpha\beta}] = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}?$$

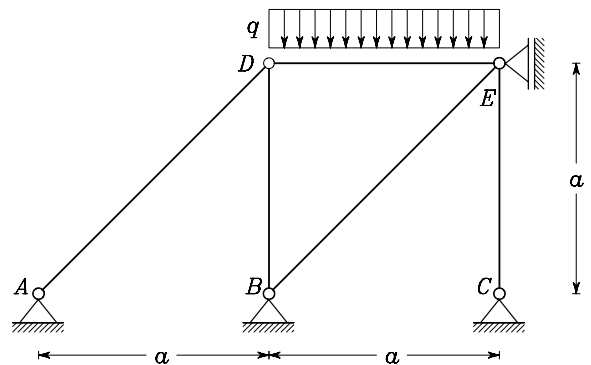
Poišči takšno bazo $(\vec{e}_\xi, \vec{e}_\eta, \vec{e}_\zeta)$, ali pa dokaži, da takšna baza ne obstaja. Drugače rečeno: Ali obstaja takšna ortogonalna rotacijska matrika Q (stolpci matrike Q so enotski vektorji $\vec{e}_\xi, \vec{e}_\eta, \vec{e}_\zeta$), da velja $[\sigma_{\alpha\beta}] = Q^T [\sigma_{ij}] Q$?

Rešitev:

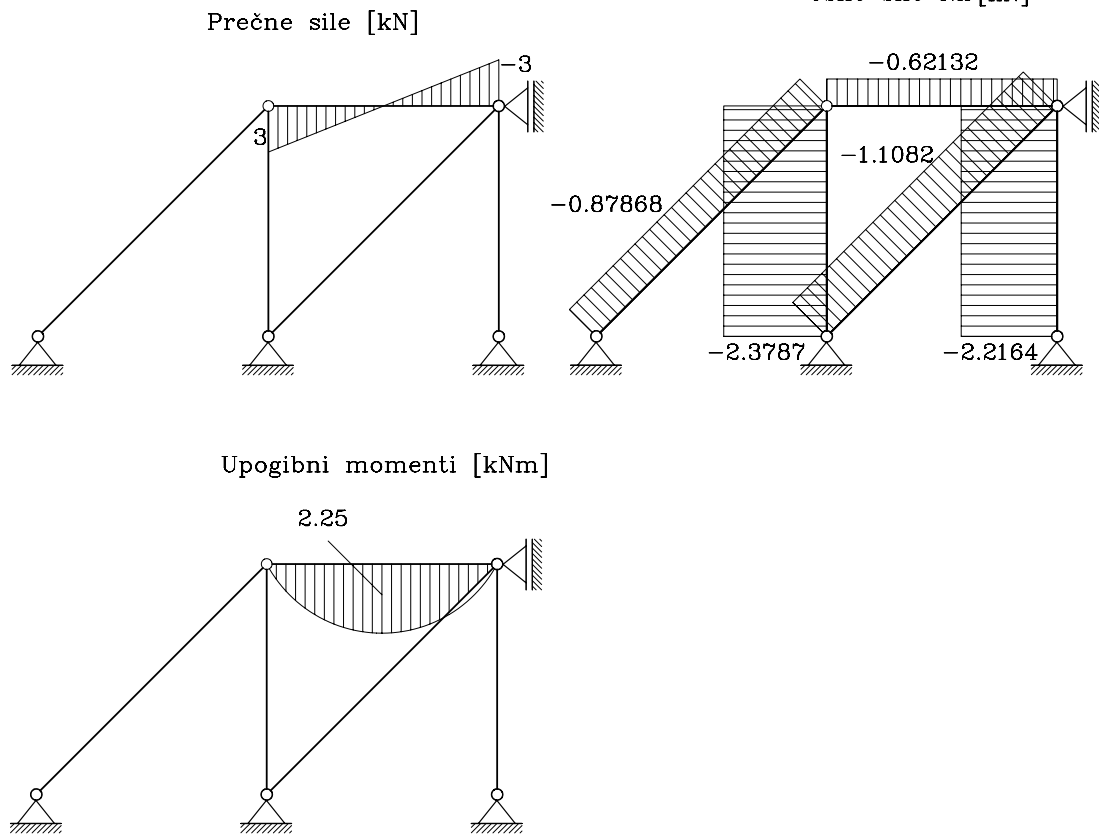
- Prvi dve vrstici $[\sigma_{ij}]$ sta linearno odvisni, od koder neposredno sledi, da je napetostno stanje ravninsko. Isto ugotovimo tudi, če izračunamo glavne normalne napetosti, saj je ena od teh enaka 0. Normalo ravnine, v kateri delujejo napetosti, dobimo iz enačbe $[\sigma_{ij}] \vec{e}_n = \vec{0}$. Kratek račun da $\vec{e}_n = \frac{\sqrt{2}}{2} (\vec{e}_x - \vec{e}_y)$.
- Takšna baza ne obstaja, ker imata tenzorja $[\sigma_{ij}]$ in $[\sigma_{\alpha\beta}]$ različne invariante.

2. Izračunaj notranje sile in nariši diagrame notranjih sil v podani okvirni konstrukciji. Vsi nosilci so iz enakega materiala in imajo enak prečni prerez.

Podatki: $a = 3 \text{ m}$, $q = 2 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$, $E = 2 \cdot 10^4 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2}$, $A_x = 100 \text{ cm}^2$, $I_y = 1000 \text{ cm}^4$.

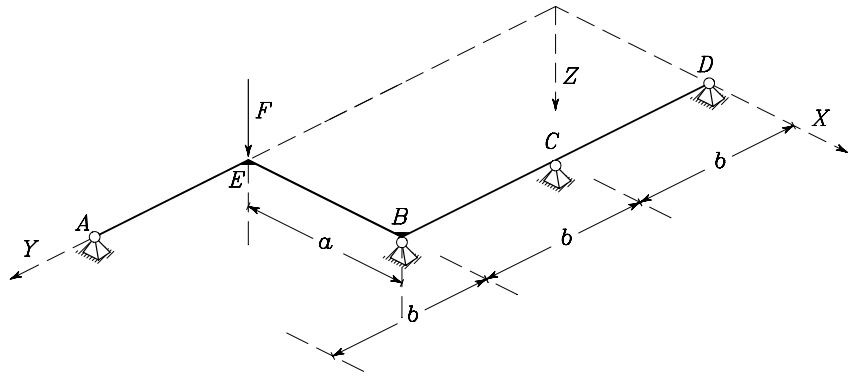
Rešitev:

3. Ravninska mreža na sliki je obremenjena z vertikalno silo F , kot prikazuje slika. Podpore A , B , C in D preprečujejo vse pomike, dopuščajo pa vse zasuke. Vsi nosilci so togo povezani med seboj.

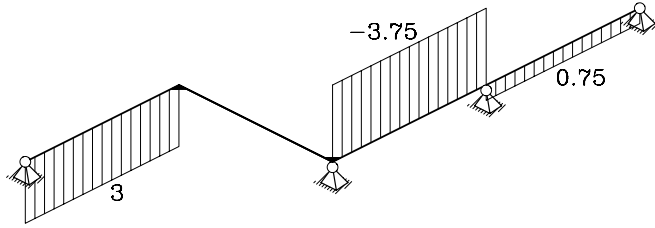
Izračunaj notranje sile (N_z , M_x in M_y) in nariši diagrame notranjih sil.

Podatki: $F = 3$ kN,
 $a = 2$ m, $b = 3$ m,
 $G I_x = 2 E I_y$.

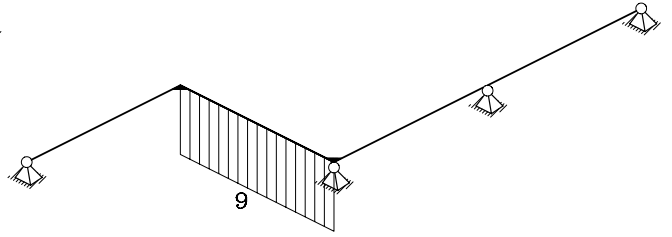

Rešitev:

Prečne sile [kN]

Torzijski momenti M_x [kNm]

Upogibni momenti M_y [kNm]

